

kommer i Collision med Andres Rettigheder, saa at den krænker og griber ind i dem, saa maa den, der fornærmedes, aabenbart have Midler til at væge sig mod Fornærmelsen. Den høitærede Minister benægtede imidlertid ikke, hvad jeg sagde, at de Midler, som det civile Søgemaal hjemler den Private, ikke ere tilstrækkelige i saa Henseende, og, naar Ministeren indrømmer dette, saa mener jeg, at Staten ved andre Midler bør komme de Private tilhjælp.

Bregendahl: Jeg vil gjerne indrømme, at det er vanskeligt for den Private at beskytte saadanne Steder paa hans Eiendom, hvor den omtalte Borttagelse kan finde Sted, men jeg troer ikke, at der kan udrettes Noget i saa Henseende ved en ny Lov; thi, at fastsætte en vis bestemt Grænse, inden hvilken der ikke maa optages Steen eller andre Gjenstande fra Havets Bund, troer jeg ikke lader sig gøre ved nogen Lov. Der maatte altsaa gives almindelige Bestemmelser i saa Henseende, men, at undergive det til Afgjørelse af Dyrigheden eller Administrationen, troer jeg egentlig ikke vilde baaede stort. Den eneste Maade, hvorpaa man kunde give en saadan Bestemmelse, var at fastsætte, at vedkommende Grundejer godtgjorde, at det indenfor en vis Grænse vilde være skadeligt at borttage Steen, hvilket han maatte godtgjøre ved en Skønsforretning af kyndige Mænd; men dertil behøves der ingen Lov; thi det er vist, at, hvor fri enhver Næringsdrift eller Beskæftigelse end kan være, saa vil den dog, enten der er en Lov derfor eller ikke, være under den Indskrænkning, at den ikke maa udøves paa en Maade, som medfører Skade for en anden Borger i Staten; og altsaa, naar en Grundbesidder finder, at der er Steen borttagne, som han troer, at der kan være til Skade for hans Eiendom, saa maa det staae ham frit for, uden Hensyn til, om der er en saadan speciel Lov eller ikke, ved en Synsforretning at faae det konstateret, og derefter nedlægge et Forbud. Fordi man havde en Lov, som gav en sliq. Berettigelse, gjorde man det ikke lettere og mindre bekosteligt for ham at forfølge dennes Overholdelse; thi det kan kun skee ved, at han søger at tiltale de Enkelte, der vilde overtræde

dette Forbud, og dette staaer ham jo allerede frit for efter den nugældende Lovgivning. Jeg tilstaaer, at det er vanskeligt for de paagældende Grundeiere i Praxis at udføre dette, men det er Noget, der ligger i Tingens Natur, og som de ere gaaede ind paa, da de ere komne i Besiddelse af deres Eiendom. Jeg troer, at det i det Hele taget vilde være meget utilraadeligt i mange Retninger at indføre saadanne Indskrænkninger i den Virksomhed at optage store Steene fra Havet eller Fjorde ved Strandkanten.

Da Ingen mere begjærede Ordet, fattes Lovforslagets Overgang til 2den Behandling under Afstemning og vedtoges eenstemmigt med 76 Stemmer.

Ændringsforslag indtrævedes til Torsdag Middag.

Man gif derpaa til det næste Nummer paa Dagsordenen: 1ste Behandling af Forslag til Lov om Indkaldelse af de gamle Rigsorter eller $\frac{1}{5}$ Species Stykker. (Forslaget findes i Anhang Sp. 647.)

Da Ingen begjærede Ordet, var 1ste Behandling saaledes strax sluttet. Lovforslagets Overgang til 2den Behandling fattes derpaa under Afstemning og vedtoges eenstemmigt med 76 Stemmer, uden at der fremkom Forslag om noget Udvalgs Nedsættelse.

Ændringsforslag indtrævedes til Onsdag Middag.

Formanden: De to følgende Nummere paa Dagsordenen vedrøre Cultusministeren, der imidlertid ved Sygdom er forhindret fra at være tilstede. Efter Sagerens Stilling finder jeg dog ikke nogen Betænkelighed ved at lade dem foretage idag, navnlig for den første Sags Vedkommende med Hensyn til, at den høitærede Minister tidligere har udtalt sig meget omstændeligt derom, og at jeg med Hensyn til denne Sag har modtaget Oplysninger om Ministerens Stilling til de af Udvalget gjorte